

Historische Vereniging Wormerveer

Nieuwsbrief Historische Vereniging Wormerveer jaargang 8, nummer 20 (mei/juni 2010)

van de voorzitter

een bijdrage van Tom Tulleken

Stiekem een beetje jaloers was ik de afgelopen maanden. Want je zult in je gemeente maar een pand aan het restaureren zijn dat via een reeks TV programma's gekozen is tot het op één na 'Mooiste pand van Nederland'. Tegelijk ben ik ook trots, want ik ben Zaananker genoeg om te beseffen dat de media-aandacht voor de Waakzaamheid, uitstraalt over onze hele streek, dus ook over Wormerveer. Iedereen in Nederland weet nu iets meer over Zaanse houtbouw en weet ook nu precies wat een smuiger is. De Zaanstreek is weer eens prominent op de kaart gezet, daar doet het nét niet halen van de eindzege niets aan af. Maar jammer blijft het natuurlijk wel... Overigens is onze streek recent nog eens landelijk en zelfs internationaal in het nieuws geweest. De opening van hotel Inntel in Zaandam haalde alle nieuwsmidia. Hoe je ook over dit gebouw denkt, spraakmakend is het zeker. Ongetwijfeld zal het een van de meest gefotografeerde Nederlandse gebouwen worden. Als zeer herkenbaar en aandachttrekkend bakken zal het een grote aantrekkingskracht gaan uitoefenen op toeristen van 'all over the world'. Ik ben overigens nog ergens trots op. Dat is het feit dat het onze HVW ruim zeven jaar na de oprichting gelukt is om de beschikking te krijgen over een eigen, monumentaal onderkomen. De prachtige, beeldbepalende vermaning aan de Zaanweg zal op termijn onderkomen bieden aan ons archief, onze vergaderruimte en een goede werkruimte. De wens die sinds 2002 binnen een kleine groep HVW'ers van het eerste uur leefde, is hiermee in vervulling gegaan. Ik ben van mening dat wij ons als vereniging hiermee kunnen feliciteren.

in memoriam

Op 27 februari overleed Antoon de Vries. Velen van ons hebben herinneringen aan deze markante Wormerveerder, hetzij als kruidenier, hetzij aan zijn aimabele aanwezigheid langs de lijn op het voetbalveld, bij de HVW of elders in Wormerveer. Vanaf de oprichting van de HVW hoorde hij erbij en manifesteerde hij zich als een waar ambassadeur van onze vereniging. Ontmoetingen met Antoon konden stevast worden getypeerd

als een klein feestje. Antoon zullen we erg missen.

Op vrijdagochtend 26 maart werden wij opgeschrikt door het bericht dat onverwacht was overleden onze penningmeester Leen de Boer. Hoewel Leen nog maar kort deel uit maakte van ons bestuur heeft hij wel indruk gemaakt door de manier waarop hij de financiële administratie in orde gemaakt heeft. Daarnaast zullen wij zijn inbreng op de maandelijkse bestuursvergaderingen node missen.

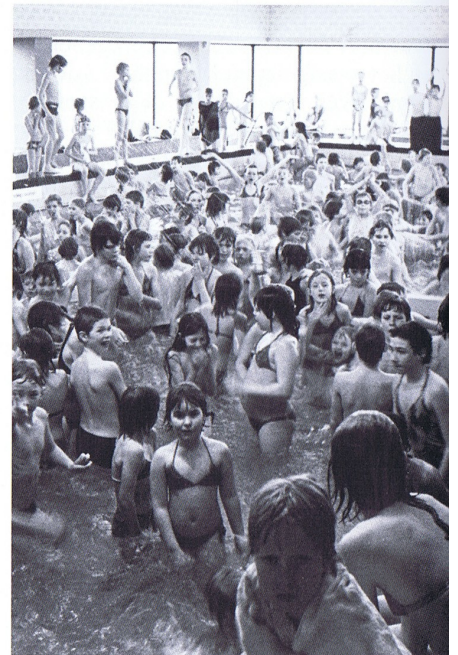
Fia Dekker overleed op 2 juni jl. na een kort maar hevig ziekbed. Fia was een van onze sympathieke vrijwilligers die altijd klaarstond wanneer er hulp of assistentie nodig was. Samen met vriendin Ida was zij een vanzelfsprekende, betrouwbare en waardevolle factor binnen onze vrijwilligersgroep. Het overlijden van Fia betekent een gevoelig verlies voor onze vereniging. We zullen haar missen.

zwembad De Watering

Op 20 april 1970 opende het tweede overdekte zwembad in de Zaanstreek haar deuren aan de Noordsterweg in Wormerveer. Zaanstreek Noord werd hiermee een belangrijke voorziening rijker die gelegenheid bood voor 'natte' ontspanning, inspanning en instructie. Talloze kinderen en ook volwassenen hebben hier zwemmen geleerd en duizenden foto's en filmpjes zijn er geschoten. En om dit laatste gaat het: we zijn op zoek naar foto's of films die gemaakt zijn in De Watering tijdens diploma-zwemmen, wedstrijden of schoolzwemmen. Het moet uiteraard wel gaan om Wormerveerse afzweimmers of scholen en de namen moeten bekend zijn. We scannen of kopiëren het materiaal zodat u het origineel niet definitief af hoeft te staan. Gaat u zoeken?

excuses

Door omstandigheden is het niet gelukt om deze Nieuwsbrief op tijd (= april) gereed te krijgen. Hij valt nu samen met het nieuwste nummer van Wormerveer 'Weleer bij u in de bus. Dit nummer bevat een lange schenkingenlijst want er is de afgelopen maanden weer van alles aangedragen dat de moeite van het bewaren waard is. Hartelijk dank aan de schenkers.

In het begin van de jaren '70 was het vaak razend druk in zwembad De Watering waarvan deze foto getuigt. (foto coll. Tom Tulleken)

De oudste bebouwing van de Zeeheldenbuurt ofwel de Blauwe Meelbuurt? (foto coll. HVW)

de blauwe meelbuurt

Wie kan ons vertellen waar de naam 'blauwe meelbuurt' vandaan komt? Het schijnt dat de eerste straten in de Zeeheldenbuurt als zodanig vroeger bekend stonden maar onbekend is het hoe en waarom. Wellicht weet een van onze lezers hier het fijne van.

de vermaning

Op 28 december 2009 werd de Stichting Wormerveerse Vermaning opgericht. Ten overstaan van notaris Bos namen Gert Tuin, Frans Heine, Sibolt Edzes, Roel Hamming, Maarten Gorter, Vincent van Luit en Tom Tulleken officieel zitting in het bestuur van deze stichting. Enkele minuten later werd de overdracht van de doopsgezinde vermaning aan de Zaanweg een feit. Het bestuur van de Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Wormerveer verkocht het kerkgebouw en het naastgelegen Mennohuis voor de somma van één euro aan de kersverse stichting. Uit handen van SWV bestuurslid Tom Tulleken ontving Klaas Booij van de VDG het euromuntstuk die op zijn beurt hiervoor een kwitantie overhandigde. Een lange periode van onderhandelen en beraadslagen werd hiermee bekroond. De overdracht van de vermaning betekent uiteraard voor de Wormerveerse doopsgezinden een emotionele stap. Tegelijkertijd echter geven zij hiermee aan vertrouwen te hebben in de nieuwe eigenaar die de intentie heeft het prachtige gebouw een multiculturele functie te geven.

nieuwe werkgroep

Het groot werkgroepoverleg dat gehouden werd op 27 april jl. werd door een kleine 50 werkgroepleden bijgewoond. Er werd op deze bijeenkomst aan de aanwezigen de mening gevraagd over een aantal zaken en ook werd er in groepjes gediscussieerd aan de hand van enkele stellingen. De uitkomst van een en ander zal binnen het bestuur besproken gaan worden en indien nodig tot aanpassingen leiden. Los daarvan is besloten een nieuwe werkgroep in het leven te roepen die zich bezig zal gaan houden met de geschiedenis van de doopsgezinde gemeenschappen in Wormerveer en Westknollendam. Onderzoek en studie zal mogelijk resulteren in een publicatie over deze geloofsstroming. Voor deze werkgroep hebben zich inmiddels enkele vrijwilligers gemeld.

4 mei herdenking nieuwe opzet

De traditionele 4 mei herdenking kende dit jaar een wat gewijzigde opzet. In de vermaning vond vanaf 19.00 uur een korte ceremonie plaats waarin plaats was voor liederen gezongen door Judith Petra en shantykoor Zilt, afgewisseld door gedichten voorgedragen door Wormerveerse schoolkinderen. De stille tocht vanaf de Cor Bruynweg arriveerde om 19.40 uur bij het monument waar ook het gezelschap uit de vermaning inmiddels was gearriveerd. Na de bloemlegging en de toespraak van wethouder Robert Linnekamp eindigde de ceremonie met

Na afloop van de overdracht van de vermaning wordt het glas geheven door (v.l.n.r.) Maarten Gorter (SWV), Klaas Booij, mevr. Kok en Wim de Graaf (allen VDG), Tom Tulleken (SWV), Tinka Rem (VDG), Gert Tuin, Frans Heine, Sibolt Edzes en Roel Hamming (allen SWV). (foto Henk van 't Loo)

twee minuten stilte en het Wilhelmus. Ondanks de niet geheel correcte berichtgeving waardoor de publieke belangstelling wat tegenviel, is de werkgroep van mening dat de nieuwe opzet geslaagd is te noemen en dat 4 mei op waardige wijze in Wormerveer is herdacht.

nieuw leven voor Krommenieërp pad 80?

In de vorige Nieuwsbrief uitten we onze zorg omtrent enkele panden in Wormerveer waaronder het houten, voormalige woonhuis Krommenieërp pad 80. Inmiddels is dit 17e eeuwse pand gekocht door een liefhebber van Zaanse houtbouw die de intentie heeft om het geheel terug te brengen in originele staat. Een verheugende ontwikkeling uiteraard! Overigens is na een inventarisatie van René Prins vastgesteld dat op ditzelfde Krommenieërp pad nog twee eeuwenoude houten panden voorkomen en wel de huisnummers 160 en 172. Het eerstgenoemde pand gaat verscholen achter een omstreeks 1960 aangebrachte stenen voorgevel en is in gebruik als werkplaats. Het andere pand, de CD winkel van Cees Siekerman, is al decennialang als winkel en achtergelegen woonhuis in gebruik maar is wel degelijk oorspronkelijk gebouwd als woonhuis omstreeks 1700. Zaandammer Pieter Gravesteijn heeft onlangs een nauwgezette bouwkundige en bouwhistorische inspectie voltooid van de r.k. kerk aan de Marktstraat. Hij deed dit in het kader van de afronding van zijn studie, maar een en ander komt op een bijzonder geschikt moment. Gezien de

ontwikkelingen binnen de katholieke parochies in de Zaanstreek heeft het er alle schijn van dat de kerk aan de Marktstraat op termijn zijn functie verliest als gebedshuis. Omdat het gebouw en de naastgelegen pastorie beslist monumentwaardig is, zal de HVW samen met de vereniging Zaan Erfgoed een beschermende status aanvragen bij gemeente Zaanstad. De rapportage van Pieter Gravesteijn zal daarbij gehanteerd worden als Redengevende Omschrijving. Wellicht leidt een en ander tot aanwijzing als gemeentelijk monument.

lid no. 1000 nog in 2010?

Het ledenbestand van de HVW nadert tergend langzaam de 1000. Natuurlijk komen er nog steeds nieuwe leden bij maar zo hard als het enkele jaren geleden ging, gaat het natuurlijk niet meer. Toch menen wij dat onze 'markt nog lang niet verzadigd is'. Ondanks alle promotie en publiciteit blijken er nog steeds Wormerveerders te zijn die niet op de hoogte zijn van onze prachtige vereniging. We willen u daarom nog eens attenderen op het cadeaulidmaatschap. U kunt een familielid, buur of goede vriend(in) een origineel cadeau geven door een cadeaucertificaat. U betaalt hiervoor € 15, zijnde een jaar lidmaatschap van de HVW. Is het jaar voorbij dan ontvangt degene aan wie u het lidmaatschap cadeau deed een verzoek of hij/zij lid wil blijven, maar dan voor eigen rekening uiteraard.

Meer informatie bij Rimke Klitsie (6210905) of Han Eelman (6282164).

nieuwe tentoonstelling in de maak

In het komend najaar ontvangen alle scholieren van de drie hoogste groepen van het Zaanse basisonderwijs een boekje over de Tweede Wereldoorlog. Het initiatief hiervoor komt van de HVW werkgroep 4 mei herdenking die ook tekent voor de uitvoering ervan en het boekje wordt geheel gefinancierd door enkele fondsen en gemeente Zaanstad. Het boekje beschrijft de wederwaardigheden van enkele Wormerveerse kinderen in WO II. Van de presentatie en de officiële overhandiging van het eerste boekje wil de werkgroep iets bijzonders maken. Dit zal plaatsvinden tijdens een speciale tentoonstelling in de vermaning. Meer nieuws hierover volgt nog.

maatschappelijke stages

Afgelopen voorjaar werd een maatschappelijke stage uitgevoerd door leerlingen van het TRIAS VMBO. Op de begraafplaats verrichtten enkele jongens werkzaamheden waarbij ze begeleid werden door HVW vrijwilligers. Andere leerlingen hielden zich bezig met oudere Molukkers op het gebied van contact leggen en – vernieuwen. Beide projecten werden door alle partijen als zeer bevredigend en voor herhaling vatbaar ervaren. Wellicht zal dus ook volgend schooljaar door leerlingen van het voortgezet onderwijs een stage vervuld worden bij de HVW.

De twee deelnemers aan de maatschappelijke stage op de Oude Begraafplaats. Foto Joost Kuipers

adopteer een raam

Met de overname van de vermaning nam de beheersstichting niet alleen de lusten van dit fraaie gebouw over, maar ook de lasten. De SWV staat voor de uitdaging om funderingsherstel onder de achtergelegen kerkenraadskamer te realiseren en deze ruimte tevens geschikt te

De tijdens de oorlog ingestelde Wormerveerse gaarkeuken werd bestuurd door deze notabele dames. (foto coll. HVW)

maken voor haar nieuwe taak. Dat dit erg veel geld gaat kosten zal duidelijk zijn. Er is daarom een fondsenwerfactie van start gegaan onder de Zaanse en enkele landelijke fondsen. Ook is De vrienden van De Wormerveerse Vermaning opgericht. Deelnemers hieraan betalen jaarlijks een bedrag van € 100 en dragen op deze manier een steentje bij in de exploitatie van de vermaning. We willen echter ook geïnteresseerden in de gelegenheid stellen om voor een geringer bedrag de SWV te steunen. Vanaf € 25 kan een raampje in de kerkzaal van de vermaning geadopteerd worden. U leest er alles over in de ingesloten flyer. Doet u ook mee?

Benno Graas in de vermaning.

HVW lid Benno Graas maakte samen met zijn vrouw Thecla een avontuurlijke reis door Afrika per motorfiets en schreef naar aanleiding hiervan het boek 'Het aarden beest'. Over de ontberingen en tegenslagen, maar ook over de fantastische momenten tijdens de reis komt Benno medio september vertellen in de Wormerveerse Vermaning. Meer nieuws over deze zeer boeiende lezing in de volgende Nieuwsbrief. Van harte aanbevelen!

bestuurlijk allerlei

Het onverwachte overlijden van penningmeester Leen de Boer heeft uw bestuur pijnlijk geconfronteerd met de kwetsbaarheid wanneer een bestuurlid met een sleutelpositie plotseling wegvalt. Want, hoewel we er snel in geslaagd zijn een voorlopige penningmeester te vinden in de persoon van Han Eelman, zijn de gevolgen van het overlijden van Leen nog steeds merkbaar. De financiële administratie die is opgeslagen in de computer van Leen is nog niet beschikbaar waardoor met name de betalingsgeschiedenis van onder meer lidmaatschapsgelden niet geraadpleegd kan worden. Herinneringen aan degenen die nog niet

hun contributie hebben voldaan kunnen dan ook nog niet verstuurd worden. Mocht ook u nog niet betaald hebben, dan verzoeken wij u dit in orde te maken. Wilt u bij betaling uw lidmaatschapnummer vermelden?

Overigens gaat het bestuur naarstig op zoek naar een 2e penningmeester. Han Eelman zal naar verwachting tijdens de najaarsledenvergadering worden voorgedragen als 1e penningmeester.

mijn favoriete foto

Er is iets bijzonders met deze foto. Al enige tijd geleden is deze anoniem ingeleverd met het volgende korte verhaal: 'aan deze foto ontleen ik bijzondere emoties. En dat is niet alleen omdat mijn grootvader bij de politie in Wormerveer was en dus op de foto had kunnen staan. Het gaat meer om het bijzondere plaatje dat zo'n geweldige uitstraling heeft en een prachtige impressie geeft van een stukje Wormerveer van lang geleden. De kinderen op het bruggetje, de stoere agenten, de mooie lantaarnpaal en het prachtige uithangbord aan het politiebureau, de mensen die op straat poseren, één zelfs met zoiets als een koffer, ongetwijfeld op weg naar het station, de bomen en het mooie ongeschonden gemeentehuis... Prachtig toch? Absoluut mijn favoriete Wormerveerse foto!' Jammer genoeg kunnen we de naam van de inzender niet melden.

boek&

“Goede luiden en gemene onderzaten.”

Auteur: Bert Koene

Uitgeverij Verloren

ISBN 97890.870.41434

Prijs: € 29.00 (gebonden, geïllustreerd.)

Uitgebreide studie van de geschiedenis van Assendelft, ingedeeld in 2 tijdvakken, n.l. Middeleeuwen en Gouden Eeuw. Koene hanteert het jaar 1576 (toen de Spaanse troepen vertrokken) als het einde van de Assendelver Middeleeuwen omdat het bronnenmateriaal inzake de dorpsamenleving nadien veel uitgebreider is dan in de voorafgaande periode.

“Blik op Blik. Design van Nederlands verpakkingsblik.”

Auteurs: Mien Simon Thomas & Evert van de Weg. ISBN 97890.789.64520

Prijs: € 19.95 (geïllustreerd)

Op basis van de nationale collectie verpakkingsblik in het Historisch Museum Deventer (expositie 6 maart t/m 19 september 2010) biedt dit boek een interessant overzicht van de geschiedenis van de blikindustrie in Nederland (o.a. Verblifa, Krommenie). Het boek behandelt met name de geschiedenis van de vormgeving van het verpakkingsblik in relatie tot maatschappelijke ontwikkelingen in Nederland sedert de afgelopen 150 jaar.

De Fransche School aan de Marktstraat plm. 1880. Foto collectie Nico Aten

“Wandelen langs Werelderfgoed. Stelling van Amsterdam.”

Uitgave van St, Wandelplatform-LAW, Amersfoort.

De voormalige verdedigingslinie rondom Amsterdam heeft zich in de loop der tijd ontwikkeld tot een groene gordel met bijzondere flora en fauna. In een 4-tal sectoren, waaronder Zaandam, wordt de wandelroute beschreven. De route is opgedeeld in 34 kleine stappen van gemiddeld 4 km. Bevat informatie over de forten en over het openbaar vervoer.

“Van Bulderbos naar Ratteneiland.”

Uitgave van Landschap Noord-Holland. ISBN 97890.783.81457

Prijs: € 125.50

Boek over het door vrijwilligers gedragen natuurbeheer in Noord-Holland. Het hoofdstuk over Waterland en Zaanstreek behandelt o.a. Twiske, Westzijderveld en Kalverpolder.

“Verkade, daar teken ik voor!”

Tekst: Co Rol

Tekeningen: Hinne Terpstra.

Uitgave van Koninklijke Verkade en Stichting Behoud Cultureel Erfgoed Verkade.

Prijs: €12.90

Bundeling van de zestig afleveringen van de voormalige rubriek “Terpstra & Co”, uit Dagblad Zaanstreek van het Noord-Hollands Dagblad. Objecten uit de Verkade-collectie getekend en beschreven.

naar school in Wormerveer

Kortgeleden organiseerde de HVW een tentoonstelling onder het motto Naar school in Wormerveer. Vele tientallen schoolfoto's van lang en minder lang geleden, afkomstig uit ons eigen archief waren te zien. Hoewel de belangstelling wat tegenviel, waren de reacties unaniem

positief. Oude klasgenoten van weleer kwamen elkaar weer tegen en haalden herinneringen op. Ook de fraaie diapresentatie viel erg in de smaak.

10 – 10 – ‘10

U kunt het alvast in uw agenda noteren: op 10 oktober a.s. vindt de Zaanse Skraiverai (u weet wel, het Zaanse Dictee) plaats in De Wormerveerse Vermaning. De HVW heeft bij de organisatie een flinke vinger in de pap en u kunt er verzekerd van zijn dat het een mooie en spraakmakende gebeurtenis wordt. Uiteraard rekenen we op flinke belangstelling. In de volgende Nieuwsbrief meer nieuws hierover.

colofon

De HVW Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (april, augustus en december) voor leden en begunstigers van de Historische Vereniging Wormerveer

redactie

Carole Post van der Linde, Atie Bouwmans, John Pasman, Tom Tulleken
Redactieadres: Krommenieërweg 80, 1521 HK Wormerveer,
e-mail: tomtulleken@online.nl

fotobewerking en opmaak

Prepress4U, Wormerveer

drukwerk

Drukkerij Luxora, Wormerveer

distributie

contactpersoon: Hero Wijker, 6283977

verenigingssecretariaat

Postbus 303, 1520 AH Wormerveer, tel. 075 – 6210905,
e-mail: secretaris@hvwormerveer.nl
website
www.hvwormerveer.nl

bestuur

voorzitter: Tom Tulleken
secretaris: Rimke Klitsie
penningmeester a.i.: Han Eelman
archivaris: Loes van Horssen
algemeen: Maarten Gorter
algemeen: Hero Wijker

werkgroepcoördinatie

Joost Kuipers, tel. 075 – 6159458 / 06 48630622,
e-mail: coordinatorwg@hvwormerveer.nl
Tom Tulleken, tel. 075 – 6227737 / 06 24735904,
e-mail: voorzitter@hvwormerveer.nl

kantoor

achterzijde Zaanweg 4, open op maandag- en vrijdagmiddag van 13.30 – 16.00 uur

contributie 2010

€ 15,- (of € 22,50 voor een gezinslidmaatschap) per jaar.
Bedrijfslidmaatschap € 50,- per jaar
Rabobank Zaanstreek 39491085
KvK Amsterdam 34180336